

Kindercentra Midden Nederland

Kind & Co

Pedagogisch werkplan

PG Pluto en Kleine Beer

Januari 2023

Inleiding

Dit is het Pedagogisch werkplan voor het peutergroep Pluto en Kleine Beer van het label Kind & Co. Dit Pedagogisch werkplan vormt samen met het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan van Kind & Co Ludens één geheel en is bestemd als leidraad voor ons als medewerkers van de Pluto en Kleine Beer. In dit Pedagogisch werkplan is te lezen hoe wij onze pedagogische visie vertalen naar de dagelijkse praktijk.

Het label Kind & Co werkt volgens een kwaliteitszorgsysteem, dat gebaseerd is op de PDCA-cyclus. Dit houdt in dat wij kwaliteit zien als een continu proces. We werken aan de hand van afspraken, die vastgesteld zijn in werkwijzen en procedures. Ons beleid en werkwijzen zijn opgenomen in het kwaliteitshandboek en ondersteunen de pedagogisch medewerkers bij het dagelijks handelen. Jaarlijks wordt middels interne audit, onderzocht of onze werkwijzen en afspraken in de praktijk doeltreffend zijn. Daarbij zijn we tevens alert op mogelijke verbeteringen.

Onze locaties worden jaarlijks geïnspecteerd door de GGD. De uitkomsten van een inspectie worden besproken met de pedagogisch medewerkers en de oudercommissie van de locatie. Het inspectierapport is te vinden op onze eigen websitepagina.

Het Pedagogisch werkplan, het Veiligheids- en Gezondheidsbeleid, wijzigingen hierin en de invulling van het Vierogenprincipe op de locatie, worden jaarlijks besproken met de oudercommissie. Het Pedagogisch werkplan wordt minimaal 1 x per 2 jaar bijgesteld en ter advisering voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht je nog informatie missen, dan kun je hier natuurlijk altijd naar vragen bij de pedagogisch medewerker, senior of clustermanager. Ook is in de brochure 'Welkom bij Kind & Co' en op onze website www.kmnkindenco.nl veel algemene en aanvullende informatie terug te vinden.

Veel leesplezier gewenst!

Team Pluto en Kleine Beer

Datum januari 2023

Inhoudsopgave

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk	3
Uk & Puk, Kaleidoscoop, Piramide, Startblokken, Peuterplein	4
Voorschoolse Educatie (VE).....	5
Op de peutergroep	8
Onze ochtendindeling	8
Eten en drinken.....	8
Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen.....	8
Zelfstandigheid bevorderen	8
Afspraken, regels en omgangsvormen	8
Activiteiten, vrij spelen en de kring	9
Oudercontact	10
Kennismaken en wennen	10
Dagelijkse overdrachten.....	10
Observeren, volgen en oudergesprekken	11
Als er zorgen zijn.....	11
Mentorschap	11
Ouderavonden	11
Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang	11
Onze accommodatie	12
Beroepskracht - kind ratio (BKR) en de drie-uursregeling	14
Het Vierogenprincipe	15
Openingstijden	15
Onze medewerkers.....	16
Deskundigheidsbevordering	16
Andere volwassenen.....	16
De oudercommissie	17
Tot slot.....	17
Foto's	1

Onze pedagogische visie in de dagelijkse praktijk

Binnen Kind en Co Ludens werken wij vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals deze zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. In een veilige en gezonde omgeving bieden wij kinderen:

- Sociaal emotionele veiligheid
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Socialisatie door overdracht van algemeen aanvaarde waarden en normen

Binnen het label Kind en Co werken wij aan deze vier pedagogische basisdoelen aan de hand van de beschreven gedragingen in het Pedagogisch Educatief Huis. De pedagogische basisdoelen zijn vertaald naar de volgende vier verdiepingen in het huis:

- Ik voel me veilig
- Ik ontwikkel me
- Ik heb respect voor anderen
- Ik draag bij aan een positieve samenleving

Bij de verschillende verdiepingen zijn de ramen van het huis gevuld met de Pedagogisch Educatieve gedragingen die daarbij passen. Dit zijn de gewenste concreet waarneembare handelingen van onze pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van de kinderen van hun groep. Zij spreken de kinderen aan vanuit een positieve houding en houden hierbij rekening met de ontwikkelingsfase van het kind.

Meer over onze pedagogische visie is te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan en in het interactieve Pedagogisch Educatief Huis.

Uk & Puk, Kaleidoscoop, Piramide, Startblokken, Peuterplein

Op de peutergroep wordt de ontwikkellijn van het jonge kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Wij noemen dit 'Ontwikkelingsgericht Werken' (OGW). Dit betekent dat wij het kind zorgvuldig observeren en de activiteiten aanpassen aan de ontwikkelbehoefte van het kind. Met behulp van onze werkwijze OGW dragen wij zorg voor een beredeneerd en gestructureerd activiteitenaanbod.

Binnen deze werkwijze maken wij op PG Pluto en Kleine Beer gebruik van het totaalprogramma Uk & Puk wat specifiek is ontwikkeld voor de kinderopvang. Het hoofddoel van Uk & Puk is het vergroten van de spraak- en taalvaardigheid van het kind. Een goede taalontwikkeling houdt direct verband met de intellectuele ontwikkeling van het kind. Bovendien is de taalontwikkeling belangrijk voor het tot uitdrukking brengen van onze emoties en is taal ons belangrijkste communicatiemiddel.

Naast de spraak- en taalontwikkeling komen ook de sociaal emotionele-, de motorische- en zintuiglijke ontwikkeling en het voorbereidend rekenen expliciet aan bod. Dit gebeurt binnen de context van voor kinderen aansprekende thema's, waarin de pop Puk een belangrijke rol speelt.

Uk & Puk is gericht op kinderen in de leeftijd van 2-4 jaar. Binnen het programma staat spelen centraal. Hierbij fungeert de pop Puk als intermediair tussen het kind en de volwassene.

Bij Uk & Puk zijn thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van dreumesen en peuters. Elk thema is middels aansprekende activiteiten uitgewerkt voor 2 leeftijdsgroepen: 1,5-2,5 jaar en 2,5-4 jaar.

De activiteiten zijn gevarieerd: spel, ontdekken, knutselen, spel in een themahoek, voorlezen, kring, expressie, bewegen, tijdens verzorgingsmomenten. Ook is er aandacht voor de inrichting van de speelleeromgeving en het inzetten van materiaal.

De thema's en activiteiten zijn op maat uitgewerkt per leeftijdsgroep en kunnen makkelijk ingepast worden in het dagritme van de groep. Denk bijvoorbeeld aan het Goedemorgenlied, het Puk thema in de kring, samen themaliedjes zingen, een thema beweegactiviteit etc. Zo kunnen de kinderen zich op een speelse manier ontwikkelen.

Aan de hand van het thema bieden wij de kinderen wisselende activiteiten aan (voorlezen, liedjes, taalspelletjes) die de taalverrijking stimuleren. Deze activiteiten bieden tevens veel mogelijkheden om spelenderwijs met de sociale communicatie en het denken en redeneren van kinderen bezig te zijn.

Op de peutergroep wordt dagelijks een groepsactiviteit aangeboden met Puk in de hoofdrol.

Bijvoorbeeld tijdens het kringgesprek en als er een nieuw kindje op de groep is. Puk wordt dan geïntroduceerd door de pedagogisch medewerker: "Puk was eens ook nieuw in de groep en nu ben jij nieuw. Puk mag nu naast jou zitten, want het kan best spannend zijn om ergens nieuw te zijn. Puk kan jou helpen om te wennen, Puk kan dan jouw vriendje zijn."

Er zijn 10 Puk thema's:

1. Welkom Puk!
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Eet smakelijk!
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen
7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie

Voor peuters die bijna naar de basisschool gaan is er een extra thema: "Ik ben bijna 4!". Zo wordt de bijna 4-jarige spelenderwijs voorbereid op de overgang van kindercentrum naar basisschool.

Naast de Puk thema's komen ook thema's aan bod zoals: de jaargetijden, feestdagen, moeder-/Vaderdag en verkeer.

Alle kinderen op de PG krijgen het totaalprogramma Uk & Puk aangeboden. Dit programma voldoet aan de eisen van de VE.

Voorschoolse Educatie (VE)

Voor kinderen met een VE-indicatie worden aanvullende eisen gesteld. Deze zijn deels wettelijk en deels door de gemeente bepaald.

Visie

De peutergroepen van Kind & Co hebben een belangrijke rol bij het volgen, signaleren en verminderen van achterstanden bij het jonge kind met een VE-indicatie, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, de sensomotorische- en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De ontwikkelingsgerichte werken (OGW) van het jonge kind wordt gevolgd met behulp van onze werkwijze

Ontwikkelingsgericht werken (OGW). Met behulp van onze observaties van het Doen, Praten, Bewegen, kunnen wij de individuele behoefte van het kind in kaart brengen en ons activiteitenaanbod hierop aan laten sluiten. Vervolgens stimuleren wij de specifieke ontwikkelingsbehoeften van het kind met het totaalprogramma Uk & Puk.

Ouders, onderwijs en opvang zijn partners in de opvoeding van een kind. Allen hebben hun eigen rol bij het ondersteunen en begeleiden van het kind, maar ook een gedeelde, gezamenlijke verantwoordelijkheid.

VE in de praktijk

Als kinderen bij ons op de VE-peutergroep komen nemen wij de tijd voor het kennismakingsgesprek met ouders en kind. Ouders worden tevens geïnformeerd over de observatie momenten, onze manier van ontwikkelingsgericht werken en de methode Uk & Puk.

Bij kinderen met een VE-indicatie doen wij gedurende hun tijd op de peutergroep drie keer een observatie (bij 2 jaar en 8 maanden, bij 3 jaar en 2 maanden en 3 jaar en 8 maanden).

Na deze observatie nodigt de mentor de ouders uit voor 10 minuten gesprek. Het observatieformulier wordt als richtlijn gebruikt bij het gesprek.

Op basis van de observatie worden de ontwikkelingsdoelen voor ieder kind bepaald met betrekking tot de sociaal emotionele ontwikkeling, taalontwikkeling, sensomotorische ontwikkeling en de ontwikkeling van rekenen en ruimte.

Peuters met een VE-indicatie komen vanaf 2,5 jaar 4 ochtenden van 8.30 tot 12.30 uur op de peutergroep. Hierdoor krijgen de kinderen minimaal 16 uur VE aangeboden. De peutergroep is 40 weken in het jaar geopend, met 16 uur per week borgen we de 960 uur.

Uk & Puk in de dagelijkse praktijk

De thema's van Uk & Puk sluiten aan bij de dagelijkse belevingswereld van het jonge kind, waardoor deze makkelijk in te passen zijn in ons dagritme. Eens in de 6 weken wordt de groep volgens het dan geldende thema ingericht, waardoor het duidelijk zichtbaar is voor kinderen en ouders. Er wordt vervolgens gedurende 6 weken met dit thema gewerkt. Bijvoorbeeld, bij het thema verkeer worden stoplichten, zebrapaden aangelegd voor en op de groep. Tijdens het buitenspelen maken we (gebruik van) loop- en fietspaden en spelen eenvoudige verkeerssituaties na. Bij het Puk thema Hatsjoe maken we gebruik van attributen als een stethoscoop, een thermometer, zakdoeken, een doktersjas etc. Tijdens het fruit eten wordt met de kinderen gesproken over hoe goed en belangrijk fruit en water voor je lichaam is. En kunnen ouders bijvoorbeeld worden uitgenodigd om samen met hun kind en zijn/haar favoriete knuffel een doktersbezoek af te leggen op de locatie, waarbij een van de medewerkers de dokter speelt, compleet met stethoscoop en doktersjas.

In de groep is er een speciale plek ingericht met boekjes en themamaterialen voor kinderen en ouders om in te zien en samen kennis te maken met het thema. Ook tijdens de activiteiten op de dag wordt er gebruik gemaakt van deze materialen.

Onze dagindeling verloopt volgens een bepaald ritme en met behulp van de opgehangen dagritme kaarten wordt dit ritme en de volgorde van de geplande activiteiten zichtbaar voor de kinderen. Bij de overgang van activiteiten wordt aan de kinderen gevraagd wat de volgende activiteit zal zijn en wordt er een begeleidend liedje gezongen.

Activiteitenspin

De activiteitenspin wordt gebruikt bij de voorbereiding van het thema en deelt het op in de volgende onderdelen: introductie (van het thema), knutselen, voorlezen, liedjes, spel, expressie, kijk/doe tafel, rijmpjes en bewegen. Hiermee plannen wij per thema welke activiteiten er per onderdeel worden aangeboden en wordt inzichtelijk op welk ontwikkelingsgebied ze aansluiten. Zo zorgen we ervoor dat door middel van diverse activiteiten en spel alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen én dat deze aansluiten bij de ontwikkelingsbehoeften van zowel het individuele kind als de groep.

Het werken in kleine groepjes heeft als voordeel dat de pedagogisch medewerker meer individuele aandacht aan de kinderen kan schenken. Jonge kinderen, peuters, staan overal voor open, willen alles weten en zuigen als sponzen allerhande kennis en informatie op. Leer hun iets op speelse wijze, dan pikken ze dit razendsnel op. Als je daarbij een aanbod hebt dat goed aansluit op de belevingswereld van de kinderen, dat afgestemd is op hun ontwikkeling en voldoende uitdaging bevat zullen alle kinderen daar wel bij varen. Een voorbeeld bij een thema als "water in bad" kan zijn: experimenteren met koud, lauw en warm water in de poppenhoek, het bouwen van een badkamer in de bouwhoek met concrete hulpmiddelen. Hiermee worden pientere kinderen uitgedaagd om moeilijke dingen te bouwen, in lijn met het thema van de groep. Natuurlijk is het daarbij van belang dat pedagogische medewerkers sensitief zijn en respect hebben voor de autonomie van het kind. Zij voelen aan wat een kind nodig heeft bij zijn ontwikkeling en spelen daarop in.

Grote groep - Kleine groep

De kinderen met een VE-indicatie worden nauwgezet gevolgd in hun ontwikkeling. Na de kennismaking met het thema en de bijbehorende activiteiten, volgt een herhaling of een verdieping. Afhankelijk van het soort activiteit en de behoeften van de kinderen wordt er gewerkt in de grote of kleine groep, of aangesloten tijdens hun spel. Als blijkt dat bepaalde kinderen ten aanzien van specifieke ontwikkelingsgebieden behoefte hebben aan extra stimulering om dat gebied te versterken, passen wij ons activiteitenaanbod hierop aan.

Ouders

Bij peutergroep Pluto en Kleine Beer vinden wij het belangrijk dat ouders betrokken worden bij de ontwikkelingsstimulering.

Als een kind op de peutergroep start, vindt het kennismakingsgesprek plaats tussen ouders en mentor. Hierin wordt de werkwijze op de groep toegelicht en worden ouders geïnformeerd over de oudergesprekken. Ouders van kinderen met een VE-indicatie worden in de 1,5/2 jaar dat hun kind bij ons op de groep is, 3 keer uitgenodigd voor een voortgangsgesprek naar aanleiding van onze observaties: na 3 maanden na start, vervolgens als het kind net 3 jaar is. Hierin bespreken wij met ouders de ontwikkeling van hun kind en geven hen tips over wat zij thuis met hun kind kunnen doen om de ontwikkeling te stimuleren. Als het kind 3 jaar en 10 maanden is worden ouders uitgenodigd voor een eindgesprek. Vervolgens is er een warme overdracht naar de basisschool met de mentor en de nieuwe juf.

Bij de start van elk thema (6 keer per jaar) krijgen alle ouders via het Ouderportaal een nieuwsflits waarin het thema wordt geïntroduceerd. Ook ontvangen zij de teksten van de liedjes en de titels van boekjes die aansluiten op het thema en de 10 thema woorden die in deze periode extra aandacht krijgen.

Aan de ouders van de VE-kinderen worden de nieuwsbrieven persoonlijk overhandigd en wordt door de pedagogisch medewerker de inhoud en het doel nader toegelicht.

Tussentijds zijn er gesprekjes met de ouders om uitleg te geven over het thema aan de hand van de dagritme kaarten.

Ook worden ouders een paar maal per jaar uitgenodigd om (samen met hun kind) deel te nemen aan activiteiten, bijvoorbeeld: een themabijeenkomst, het zomerfeest, de Sinterklaas- of Kerstviering. Hoe, wanneer en bij welke activiteiten ouders worden betrokken, wordt bijgehouden in het ouderactiviteitenplan. De inhoud en voortgang van dit activiteitenplan wordt door de senior tijdens het teamoverleg met de medewerkers besproken, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Samenwerking met de basisscholen

De peutergroep werkt nauw samen met de basisscholen in de wijk.

De kinderen met een VE-indicatie worden bij voorkeur door de mentor van kind 'warm' overgedragen aan de basisschool. Met een warme overdracht bedoelen de pedagogisch medewerker een gesprek heeft met de leerkracht aan de hand van de overdrachtsformulieren. Voordat deze formulieren en de bijbehorende observatieformulieren naar de basisschool gaan wordt deze eerst besproken met de ouders. Voor deze warme overdracht wordt altijd toestemming aan ouders gevraagd. Dit gesprek vindt plaats voordat het kind naar de basisschool gaat.

Inhoudelijke aansluiting voor- en vroegschoolse educatie

Op onze peutergroep komen kinderen die naar één van de basisscholen in Bilthoven/De Bilt gaan. Met deze scholen wordt door ons inhoudelijke samenwerking gezocht door regelmatig contact door de pedagogisch medewerkers met de leerkrachten of intern begeleiders van de scholen. De clustermanager zit ook in de werkgroep VE met de gemeente, directeuren en intern begeleiders van de scholen.

Zo kunnen wij een groot deel van onze thema's bij die van school laten aansluiten, zoals bijvoorbeeld: het vieren van de voor kleine kinderen belangrijke Nationale Feestdagen, zoals Pasen, Sinterklaas en Kerst. Ook wordt elk jaar zowel op onze groep als op de scholen aandacht besteed aan de Kinderboekenweek, de nationale voorleesweek en bijvoorbeeld de seizoenen.

VE Coaching

Op Pluto hebben we op 1 januari 2023 15 doelgroepeutters, dat houdt in dat we voor 214 uur een coach gaan inzetten op deze groep en voor 36 uur beleid en begeleiding.

Op Kleine Beer hebben we op 1 januari 2023 10 doelgroepeutters, dat houdt in dat we voor 214 uur een coach gaan inzetten op deze groep en voor 36 uur beleid en begeleiding.

Dat laatste wordt gedaan door onze collega's op het hoofdkantoor. Daarnaast zal de IKK-coach in samenspraak met de VE coach en de leidinggevende onze locatie te bezoeken. Alle pedagogisch medewerkers ontvangen in 2023 in ieder geval ook weer een vorm van pedagogische IKK-coaching, náást de pedagogisch educatieve VE-coaching. In ons Algemeen Pedagogisch Beleid is omschreven wat we onder Pedagogische IKK-coaching verstaan.

Op de peutergroep

We hebben op de locaties een globaal dagritme, met steeds dezelfde 'vaste' momenten en activiteiten. Samen eten, drinken en spelen zorgt ervoor dat kinderen zich emotioneel veilig voelen. Deze activiteiten doen we elke dag in een vaste volgorde maar de tijden kunnen wel verschillen. Als de kinderen nog lekker aan het spelen zijn dan lunchen we gewoon wat. Ons voedingsaanbod sluit zoveel mogelijk aan op de richtlijnen vanuit het Voedingscentrum.

Onze ochtendindeling

Tussen 8.30 en 8.45 uur binnenkomst
8.45 uur in de kring
9.00 uur vrij spel
9.45 uur gezamenlijk opruimen en naar het toilet
10.00 uur eten en drinken
10.15 uur naar buiten
10.45 uur een activiteit
11.00 uur vrij spel
11.30 uur eten boterham
12.30 uur kinderen gaan naar huis

Eten en drinken

Het eten en drinken is op de vestiging aanwezig. Ouders hoeven niets zelf mee te geven/brengen.

Bij peutergroep Pluto en Kleine Beer hanteren we vaste eet- en drinkmomenten. 's Ochtends na de kring drinken de kinderen water (met fruit) of thee en eten ze fruit en rauwkost. Tussen de middag wordt er brood gegeten en melk gedronken. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om voldoende gevarieerd en gezond te eten. We volgen hierin het beleid van het voedingscentrum.

De kinderen zitten altijd gezamenlijk aan tafel met de broodmaaltijd en de pedagogisch medewerkers smeren het brood op verzoek van het kind. Kinderen die dit willen, oefenen zelf al met een kindermesje. Ze oefenen in zelfstandigheid en dit heeft een positieve bijdrage aan hun zelfvertrouwen en zelfbeeld tot gevolg.

Vieren van verjaardagen, feestdagen, rituelen

Er zijn veel gelegenheden in een jaar om bij stil te staan: een verjaardag, het afscheid van de groep, Sinterklaas en diverse feestdagen, zoals Kerst, Suikerfeest, Pasen, etc. Als een kind jarig is, mag het trakteren met een gezonde traktatie.

En heel belangrijk: de verjaardagen van de kinderen worden op de groep gevierd. De jarige krijgt een verjaardagsmuts, er wordt gezongen en het kind mag natuurlijk uitdelen op de groep, er wordt hierin gekeken wat voor het kind het meest prettig is; wanneer je helemaal niet zo van al die aandacht en belangstelling houdt, zoeken we een oplossing om het feestje zo te vieren dat het bij het kind past.

Zelfstandigheid bevorderen

Al vroeg stimuleren wij de kinderen de dagelijkse bezigheden, zoals eten, drinken en aan- en uitkleden, zelf te doen. Soms betekent dit, bijvoorbeeld bij het aankleden, dat een broek, sok of trui niet helemaal goed zit. Als het kind hier zelf geen last van ondervindt, zal de pedagogisch medewerker het over het algemeen niet opnieuw aan doen, omdat het kind juist zo trots is dat het zelf gelukt is.

Vanaf de dreumes/peuterleeftijd vraagt de pedagogisch medewerker de kinderen zelf hun jas te pakken en hun schoenen aan en uit te trekken. Als het kind er aan toe is dan beginnen wij met het aanleren van een boterham smeren.

Afspraken, regels en omgangsvormen

In elke groep zijn afspraken nodig om met elkaar samen te leven. Daarom hebben wij afspraken, regels en omgangsvormen opgesteld, zodat de kinderen op een positieve en respectvolle manier met elkaar om (leren) gaan.

- Binnen lopen we, buiten kunnen we rennen
- We gebruiken materiaal zoals het bedoeld is.
- We bieden kinderen de ruimte om hun eigen ontdekkingen te doen (bij ons mag je vies worden)
- We zitten aan tafel en op banken
- Als we klaar zijn met spelen ruimen we op, ook buiten
- Ga om met anderen zoals je dat zelf ook prettig zou vinden
- Als er kinderen buiten zijn, is er altijd een pedagogisch medewerker in de buurt. Pedagogisch medewerkers verdelen zich over de ruimtes waar de kinderen zijn

We hebben vertrouwen in de competenties van kinderen en laten hen zo veel mogelijk zélf doen, denk aan peuters die zelf hun boterham smeren (ik kan het zelf)

Meer over voeding, slapen, verschonen, zindelijkheid, persoonlijke hygiëne en zelfstandigheid bevorderen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch beleidsplan.

Activiteiten, vrij spelen en de kring

Een dagdeel op de peutergroep verloopt volgens een vaste structuur. Op de peutergroep duurt de inloop 15 minuten. Daarna volgt de startkring, vrij spelen binnen, afgewisseld met gezamenlijke activiteiten zoals de kring, eten en drinken en knutselen. Tevens wordt er elke dag buiten gespeeld. De vaste structuur geeft de peuter houvast en een gevoel van veiligheid. De peuter weet wat er komt en wat er van hem verwacht wordt. Een goede afwisseling van vrij spelen en gestructureerde activiteiten is belangrijk om de aandacht van de peuter vast te houden. De gerichte activiteiten zijn kort omdat de spanningsboog van peuters maximaal 15 tot 20 minuten is.

Voorbeelden van spelletjes om het taalbegrip te stimuleren:

Aanwijzen / benoemen van lichaamsdelen

Dit kan bij het kind zelf, bij een pop of bij elkaar. Geschikte liedjes zijn:

- "Dit zijn mijn wangetjes";
- "Hoofd, schouders, knie en teen";
- "Met de handjes klap, klap, klap."

Aanwijzen, benoemen en/of pakken van voorwerpen

Op de tafel of op de grond staat een aantal voorwerpen. De peuterleidster vraagt aan een peuter om haar bijvoorbeeld de pop, de auto, etc. te geven.

Iets moeilijker is het om voorwerpen op een plaatje aan te wijzen. Dit kan bij samen boekjes kijken, de leidster benoemt en de peuter wijst aan.

Je kunt deze spelletjes zo moeilijk of gemakkelijk maken als je zelf wilt.

Het uitvoeren van een handeling

Het doen van kringspelletjes.

Hoe speelser de opdracht hoe groter de kans op succes.

Aanbieden van allerlei materialen

Het aanbieden van verschillende materialen lokt het spreken uit, zoals:

- foto's van de belevingswereld van het kind (fotoboeken met foto's van de peutergroep zijn heel aantrekkelijk);
- prentenboeken;
- voelboekjes;
- vertelplaten + bijbehorende knuffels;
- posters;
- puzzels.

Oudercontact

Wij vinden het belangrijk om een goede band met ouders op te bouwen en investeren hier ook in. Een goede samenwerking met ouders draagt bij aan het welbevinden van de kinderen.

Kennismaken en wennen

Als een kind voor het eerst bij ons komt, nemen wij de tijd voor een kennismakingsgesprek met de ouders, zodat wij zoveel mogelijk informatie van hen krijgen. Tijdens de kennismaking wordt aan ouders verteld hoe wij op onze peutergroep omgaan met de kinderen en hoe wij informatie uitwisselen, waardoor een goede onderlinge afstemming ten behoeve van het kind mogelijk is. Vaak hebben de ouders dan al een rondleiding gehad door het gebouw, zodat zij zich al een voorstelling hebben kunnen maken van het kinderdagverblijf en hoe er gewerkt wordt. Tijdens het kennismakingsgesprek mag het kind alvast even in de groep spelen.

Het kennismakingsgesprek met ouders wordt zoveel mogelijk door de mentor gevoerd.

Indien gewenst worden er nadere afspraken omtrent het wennen gemaakt, maar meestal is dit niet nodig. Als er behoefte is om het kind te laten wennen, vindt dit in de regel plaats als de plaatsingsovereenkomst is ingegaan. Tijdens het kennismakingsgesprek worden er dan wenaafspraken met de ouder gemaakt. Deze kunnen per kind verschillend zijn. Verdeeld over maximaal twee dagen komt het kind een olopend aantal uur op de groep waarin het geplaatst is (bijvoorbeeld op dag een 1,5 uur en op dag twee 3 uur).

Om het wennen iets gemakkelijker te laten verlopen, neemt het kind soms iets van huis mee, zoals bijvoorbeeld een.

De pedagogisch medewerkers verkrijgen tijdens het kennismakingsgesprek die informatie van ouders die nodig is om aan te kunnen sluiten bij de behoeften van het kind. Specifieke informatie, afspraken over eetgewoonten en andere bijzonderheden in de omgang met het kind, worden vastgelegd en gedeeld met collega's. Op deze manier kunnen we zo goed mogelijk rekening houden met de eigenheid van ieder kind.

Als ouders hun kind komen brengen, vragen wij hen om bij het weggaan duidelijk afscheid te nemen. Het kind weet dan waar het aan toe is. Soms is het kind verdrietig, waar wij dan direct op inspelen door het te troosten. Vaak is het verdriet ook snel over, als het kind gewoon even verdrietig mag zijn. De pedagogisch medewerker neemt samen met het kind afscheid door de ouder bij de deur van de groep uit te zwaaien.

Dagelijkse overdrachten

Wij vinden een goede overdracht essentieel en nemen hiervoor de tijd. Zo vragen wij de ouders, bij binnenkomst, hoe het met hun kind is en vertellen wij bij het ophalen over hun kind en de belevenissen van de dag.

Als u uw kind komt halen, zorgen de pedagogisch medewerkers voor een goede overdracht aan u: hoe is de dag verlopen? Zijn er bijzonderheden te melden? Bijzonderheden wat betreft de ontwikkeling van uw kind?

Ouders worden via het Ouderportaal 'live' betrokken bij de belevenissen van het kind op de peutergroep. Het Ouderportaal is een online afgesloten omgeving, waar o.a. nieuwsbrieven, facturen en jaaropgaven terug te vinden zijn. Er is meer te vinden; Pedagogisch medewerkers houden via het portaal de registraties rondom eten, drinken, slapen en overige activiteiten bij. Daarnaast worden er regelmatig foto's geplaatst. Van deze foto's kunt u op ieder gewenst moment een fotoboekje uitprinten als herinnering voor later. In het Ouderportaal vindt u alles op één plek, dat is wel zo overzichtelijk!

Observeren, volgen en oudergesprekken

We vinden het belangrijk dat de kinderen zich prettig voelen bij ons. Alleen dan kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen. Om dit te bereiken observeren we dagelijks en leggen we deze observaties volgens afspraak vast. Zo kunnen we de opvang zo veel mogelijk laten aansluiten op de behoeften van de kinderen en signaleren we eventuele zorg en aandachtspunten op tijd. Wij maken gebruik van de observatie welbevinden. Het observatieformulier vullen wij tussentijds aan en ronden deze jaarlijks af rond de verjaardag van uw kind. Zo kan het welzijn en de ontwikkeling van het individuele kind en de kinderen in de groep goed worden gevolgd en gestimuleerd. De observatieverslagen ontvangen ouders via het Ouderportaal en worden door ons bewaard in het Kinddossier.

Aan de hand van de observaties vinden de 10-minutengesprekken plaats. De mentor biedt ouders jaarlijks rondom de verjaardag van het kind een 10-minutengesprek aan, waarin het welbevinden en de ontwikkeling van het kind met ouders wordt besproken. Deze gesprekken worden bij voorkeur door de mentor gevoerd.

Indien er naar aanleiding van het jaarlijkse 10-minutengesprek bijzonderheden zijn of afspraken met ouders worden gemaakt, wordt dit genoteerd en toegevoegd aan het Kinddossier en op de Kindkaart. De uitkomsten van de observaties worden onder leiding van de senior pedagogisch medewerker besproken in de Kindbesprekingen. Deze Kindbesprekingen vinden gemiddeld eenmaal per 6 weken plaats.

Als er zorgen zijn

Als wij ons zorgen maken, als we vragen hebben over het welbevinden of de ontwikkeling van een kind of als pedagogisch medewerkers behoeften hebben aan extra handvatten gaan we in gesprek met ouders en werken vervolgens conform ons beleid Signaleren in de kinderopvang.

Mentorschap

Tijdens het Kennismakingsgesprek wordt benoemd wie de Mentor van het kind is en dit is voor ouders terug te vinden in het Ouderportaal.

Ouderavonden

Een maal per jaar is er een ouderavond. Meestal is dit een avond waarin een bepaald thema centraal staat. Vaak wordt hiervoor een gastspreker uitgenodigd. Er kan worden gekozen om een ouderavond voor het hele cluster te houden, of juist alleen voor de locatie zelf. Deze ouderavond wordt georganiseerd door de pedagogisch medewerkers en manager vaak samen met de oudercommissie.

Overdracht aan basisschool en buitenschoolse opvang

Op de peutergroep wordt de ontwikkellijn van het kind structureel gevolgd en gestimuleerd. Om de doorgaande ontwikkellijn van het kind te waarborgen, vindt bij de overgang naar de basisschool en de buitenschoolse opvang, met toestemming van ouders, een overdracht plaats. Hiervoor wordt aan de hand van de laatste observatie(s) een overdrachtsformulier ingevuld. Vervolgens worden ouders op de locatie uitgenodigd voor een laatste gesprek over de ontwikkeling van het kind en de wijze van overdracht. In de regel vindt de overdracht plaats door het overdrachtsformulier aan de ouders mee te geven voor het kennismakingsgesprek met school en buitenschoolse opvang. Dit wordt ook wel een 'koude' overdracht genoemd. Indien nodig (in geval van VE of zorg) wordt er een 'warme' overdracht gedaan via een telefonisch of persoonlijk gesprek. De overdracht wordt bij voorkeur verzorgd door de mentor van het kind.

Meer over hoe wij contact onderhouden met ouders en vormgeven aan mentorschap, signaleren in de opvang en doorverwijzen is terug te lezen in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

Onze accommodatie

Door de inrichting van de groepsruimtes bieden wij de kinderen de kans om te ontdekken, om alleen of samen te spelen, om kennis te maken met verschillende materialen, spelvormen, voorwerpen, verschillende soorten speelgoed en spelletjes.

Onze binnenruimte.

Als u de buitendeur door bent, komt u in een kleine algemene hal. Daar treft u een glazen deur die toegang geeft tot het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang. U ontvangt bij kennismaking met uw kind een zogenaamde druppel waarmee u als ouder zelf het gebouw kunt betreden. Deze krijgt u in bruikleen en opent alleen de deur tijdens opvangtijden en de opvangduur van uw kind(eren). Andere bezoekers dan de ouders, moeten via ons normale belsysteem met video het pand betreden. Via een videofoon ziet een medewerker wie er voor de deur staat en opent op afstand de deur. Zo kunnen er geen ongenode gasten binnenkomen.

Voordat u de groep op gaat, vragen we u de kinderen hun jas uit te laten trekken in de centrale hal en hun schoenen uit te laten trekken, en dan kunnen ze eventueel slofjes aan. De jassen komen aan de kapstok, zodoende blijven de vloeren van de hal vrij en groepen zo schoon mogelijk. Door de vloerverwarming krijgen de kinderen geen koude voeten.

In de centrale hal komen alle kinderen binnen, waarna ze naar hun eigen groep gaan. Eén keer per dag, bij slecht weer 2 keer per dag spelen de kinderen daar samen. Er staat een groot speelhuis met glijbaan en er is verschillend spelmateriaal aanwezig. Er is een speelwand gemaakt, waar ontwikkelingsgericht materiaal bevestigd is. Ook vinden hier gezamenlijke activiteiten plaats, zoals voorlezen, kerst- en sinterklaasviering. De vloer is gemaakt van zacht materiaal en voorzien van vloerverwarming. Er is een grote keuken in de ruimte van de buitenschoolse opvang, waar we incidenteel, onder begeleiding, ook gebruik van kunnen maken.

Peutergroep Pluto maakt gebruik van de eerste groepsruimte links in het pand en Kleine Beer maakt gebruik van de eerste groepsruimte rechts in het pand. De ruimte van Kleine Beer wordt gedeeld met de BSO-kinderen die 's middags in het pand aanwezig zijn. Het spelmateriaal dat er staat is voor gezamenlijk gebruik. Daarnaast is er spelmateriaal aanwezig dat specifiek voor de ontwikkeling van peuters is. Dit wordt 's morgens neergezet en weer opgeborgen zodra alle peuters naar huis zijn. Ook de BSO-materialen die niet geschikt zijn voor de peuters worden aan het eind van een BSO-dag weer opgeborgen om de veiligheid van de peuters te kunnen waarborgen. Voor de peuters is er speelgoed gericht op de ontwikkeling van de grove motoriek (met name buitenmateriaal o.a. speelgoed om mee te klimmen en loopauto's) en speelgoed voor de ontwikkeling van de fijne motoriek (o.a. puzzels, blokken, knutselmateriaal en klei). Naast het speelgoed ruimte voor fantasiespel (poppenhoek, verkleedkleren, verkeersmat), spelletjes en diverse creatieve materialen.

Er wordt gekookt, en de poppen worden verzorgd. Er is ook een ruime bouw- autohoek waarin allerhande bouwmaterialen aanwezig is, van kapla, tot grote blokken en duplo. Maar er staat ook een treinbaan, en twee grote garages waar naar hartenlust auto's en treinen kunnen rijden.

Er staat een fijne bank en er liggen grote kussens waar de kinderen even rustig zelf een boekje kunnen lezen, of lekker voorgelezen worden. Daarnaast is er een keur aan (natuurlijk) knutselmateriaal en zijn er diverse, bij de leeftijd horende spellen en puzzels die je aan tafel kan komen doen. Door het werken met diverse speelhoeken geven we het de veiligheid om ongestoord te kunnen spelen en ontwikkelen.

Onze ruimten zijn transparant door deuren en een tussenwand met glas. De verschoningsstafel staat op de groepsruimten.

Wij zorgen ervoor dat alles goed beveiligd is, zoals afdekplaten voor de verwarming, plaatjes op de stopcontacten, bescherm strips voor de scharnieren van de deur, beveiliging in de kasten. Maar ook een beveiliging van de toegangsdeur van onze locatie.

Wij zorgen voor veilige groepsruimtes, maar sluiten sommige risico's bewust niet uit. Wij vinden het namelijk belangrijk om jonge kinderen kennis te laten maken met voor hen spannende en uitdagende

situaties, zoals klimmen. Dit stimuleert hun gevoel van zelfredzaamheid en zelfvertrouwen en is goed voor hun ontwikkeling. Om zicht te houden op kleine risico's en tijdig te anticiperen op eventuele onveilige situaties, registreren en evalueren wij de (kleine) ongevallen. Daarnaast voeren wij periodiek een risico-inventarisatie uit, zodat wij alert blijven op een veilige en gezonde omgeving. Hoe we dit doen staat beschreven in ons Veiligheids- & Gezondheidsbeleid.

Ook houden wij minimaal 1x per jaar een ontruimingsoefening, met als doel dat wij precies weten wat te doen wanneer er een calamiteit plaatsvindt.

Onze buitenruimte.

Buiten doen kinderen andere ervaringen op. Buiten kunnen de kinderen rennen, de wind horen ruisen, door plassen stampen, in de zandbak spelen, fietsen, steppen, rennen, voetballen, noem maar op. Buitenspelen maakt een belangrijk onderdeel uit van onze dagindeling! Onze buitenruimte is ingericht om naar hartenlust in te kunnen spelen. Er is voor elk wat wils.

Bij het inrichten van het buitenterrein is er gekeken naar de verschillende leeftijden van de kinderen en de veiligheid. Avontuur, beleven, bewegen en ontwikkelen zijn onze speerpunten. Er staan veel struiken en bomen, bloemen en planten. We leren de kinderen hoe ze hiermee om kunnen gaan.

Er staat een heuvel met een glijbaan, waar een tunnelbuis in zit en een stoere en uitdagende plek met zand. Een tent van levende wilgentenen staat achter de beukenhaag, waarachter je kan verstoppertje spelen en we hebben een ruime speelzandbak. Langs het hek staan beukenhaagjes en langs het andere hek hebben we een mooie wiebelbrug met evenwichtsbalken. Om de nodige schaduw te creëren staat er een grote kastanjeboom en 2 krentenboompjes op het speelplein. Daarnaast staan er nog een paar mooie oude bomen rondom onze tuin.

Net als binnen, brengt het buitenspel van kinderen risico's met zich mee. Ze kunnen struikelen, tegen elkaar opbotsen, vallen en zichzelf verwonden. Het hoort er allemaal bij, maar toch is het goed om risico's te beperken. Daarom zijn er preventieve maatregelen genomen en geldt voor het buitenspelen een aantal algemene afspraken. Daarnaast kan een locatie aanvullende afspraken hebben die op de eigen buitenruimte zijn afgestemd.

De kinderen spelen buiten, dit is een afgesloten terrein, en er is altijd een pedagogisch medewerker in de buurt die toezicht houdt. Dit hebben wij ook opgenomen in onze groepsregels.

Omdat er genoeg speelmateriaal aanwezig is, adviseren wij om geen speelgoed en dergelijke mee te geven. Spullen kunnen stukgaan of kwijtraken. Kind & Co is niet aansprakelijk voor het zoekraken of kapot gaan van eigendommen van kinderen of ouders op de locatie.

Stamgroepen

In onderstaand schema staan de stamgroepen beschreven met daarbij de leeftijden, maximaal aantal kinderen en pedagogisch medewerkers.

Naam groep	Indeling leeftijden	Maximaal aantal kinderen	Aantal medewerkers	Maximaal aantal stagiaires
Pluto	2 t/m 4 jaar	16	2	1
Kleine Beer	2 t/m 4 jaar	16	2	1

Locatie	Aantal DGP	Uren coaching	Uren beleid
De Steenuiltjes	25	214	36

Beroepskracht - kind ratio (BKR) en de drie-uursregeling

De BKR is het aantal pedagogisch medewerkers in verhouding tot het aantal kinderen op de groep. Deze verhouding is afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen. Voor het bepalen van de juiste BKR volgen wij de landelijke richtlijnen (www.1ratio.nl). Ook als we groepen samenvoegen.

Afwijking	Tijd		Aantal minuten
Begin van de dag			
Pauze tijden			
Einde van de dag			
Totaal			

Op bepaalde momenten van de dag wijken wij af van de BKR en maken wij gebruik van de drie-uursregeling¹. Zoals aan het begin en einde van de dag als er minder kinderen aanwezig zijn op het kinderdagverblijf en tussen de middag als een deel van de kinderen naar bed gaat. Op die momenten hoeven niet alle pedagogisch medewerkers aanwezig te zijn. Hier stemmen we onze diensten en de pauzes op af.

Bij Pluto en Kleine Beer wijken wij niet af.

---

¹ Bij aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag kan maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de vereiste BKR. Gedurende deze uren wordt minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten ingezet. (De tijden waarop wordt afgeweken kan per weekdag verschillen, maar moet wel per week hetzelfde zijn.)

Het Vierogenprincipe

Kind & Co geeft vorm aan het Vierogenprincipe door:

- Een open en professioneel werkklimaat
- Het aan de randen van de dag samenvoegen van stamgroepen (zie: *Stamgroepen en Beroepskracht-kindratio en de drie-uursregeling*)
- Inrichting van de ruimten en bouwkundige voorzieningen (zie: *Onze accommodatie en groepsruimten*)

Indien nodig worden er aanvullende locatie specifieke afspraken met de oudercommissie gemaakt.

Deze afspraken zijn vastgelegd in ons Beleidsplan Veiligheids- en Gezondheid en worden jaarlijks met de oudercommissie geëvalueerd.

Openingstijden

Wij zijn gedurende de schoolweken vijf dagen per week geopend:

- Maandagochtend t/m vrijdagochtend 08.30 – 12.30 uur

Tijdens de algemeen erkende feestdagen zijn wij gesloten; zo ook eens in de vijf jaar op bevrijdingsdag. De vakanties komen overheen met de schoolvakanties van het basisonderwijs, conform de richtlijnen van de betreffende gemeente.

Wij vragen de ouders hun kind tussen 08.30 en 08.45 uur te brengen. Aangezien het 'dagprogramma' om 08.45 uur start, is het fijn als iedereen dan aanwezig is. Dit omdat wij het belangrijk vinden het ontwikkelingsgerichte aanbod goed vorm te geven voor alle kinderen.

Vanaf 12.30 uur is er gelegenheid om de kinderen te komen halen.

Als het kind door iemand anders dan door de ouder(s) wordt opgehaald, dan dienen ouders vooraf dat aan ons door te geven (voor- en achternaam zodat wij eventueel de ID- kaart kunnen controleren), anders geven wij het kind niet mee!

Onze medewerkers

Wij hechten groot belang aan professioneel, deskundig opgeleid personeel. Onze pedagogisch medewerkers en invalkrachten zijn opgeleid volgens de kwaliteitseisen die in de CAO worden gesteld. Veel pedagogisch medewerkers hebben daarnaast nog aanvullende scholing gevolgd. Al onze pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers en andere structureel aanwezigen zijn in het bezit van een geldige Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Indien een stagiaire of beroepskracht-in-opleiding conform CAO formatief wordt ingezet, worden ouders hiervan op de hoogte gesteld. Zo weet de ouder dat hij/zij ook met vragen of voor een overdracht bij hen terecht kan.

Deskundigheidsbevordering

Om goede zorg te waarborgen, worden de pedagogisch medewerkers regelmatig bijgeschoold. Deze bijscholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

Verder zijn wij elkaars coach en zijn er regelmatig teambijeenkomsten over bepaalde thema's in het vakgebied. Ook wordt er 1x per jaar met iedere (pedagogisch) medewerker een functioneringsgesprek gehouden, een structureel evaluatiemoment om onze kwaliteit en de daarvoor gewenste deskundigheid van medewerkers te monitoren en vergroten.

Ons aanbod ten aanzien van deskundigheidsbevordering varieert en is afhankelijk van de behoeften. De afspraken daarover zijn vastgelegd in ons scholingsbeleid.

Jaarlijks wordt een scholingsplan gemaakt. In dit plan zijn in ieder geval opgenomen:

- Scholing bedrijfshulpverlening en kinder-EHBO
- Pedagogisch verdieping
- Cursussen gericht op speciale doelgroepen, zoals kinderen met een VE-indicatie
- Coaching op locatie door de pedagogisch coach

Andere volwassenen

Cliënten Reinaerde

Cliënten van Reinaerde worden uitsluitend boven-formatief ingezet.

Zij levert een bijdrage op de locatie middels het uitvoeren van een of meer van de volgende taken: *

- Was vouwen
- Fruit(hapjes) voorbereiden

Bijvoorbeeld helpen bij het eten/drinken, e.d.

De vaste beroepskracht blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de (pedagogisch) gang van zaken.

Lees meer over onze Medewerkers in het Algemeen Pedagogisch Beleidsplan.

De oudercommissie

Wij horen graag de mening en visie van ouders. Dat is voor ons een vanzelfsprekende zaak. Alle ouders mogen altijd hun mening geven, maar wij hebben ook een oudercommissie. Deze heeft minimaal drie keer per jaar overleg met de clustermanager.

De oudercommissie heeft een adviserende functie ten aanzien van onderwerpen als voedingsaangelegenheden, het Pedagogisch werkplan en veiligheid en gezondheid. De taken en verantwoordelijkheden van de oudercommissie staan beschreven in het Reglement OC Kindercentrum Kind & Co, deze zijn te vinden op onze website.

Naast de oudercommissie van locatie het Lichtruim is er nog een overkoepelende centrale oudercommissie (COC). Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies binnen Kind & Co, die de COC hebben gemandateerd. Deze centrale oudercommissie adviseert over beleidsmatige onderwerpen (gevraagd en ongevraagd) en over voor ouders belangrijke onderwerpen (coc@kmnkindenco.nl).

Tot slot

Wij hopen dat je dit Pedagogisch werkplan met plezier hebt gelezen en dat duidelijk is hoe wij binnen onze peutergroep Pluto en Kleine Beer werken.

Mocht je toch nog vragen hebben, dan zullen onze pedagogisch medewerkers, de senior of de clustermanager hier graag antwoord op geven. Ook tips en adviezen horen wij graag.

Dit Pedagogisch werkplan zal regelmatig worden besproken binnen de teams en minimaal eens in de twee jaar worden bijgesteld.

Met vriendelijke groeten,

Team Pluto en Kleine Beer

Foto's

